

การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา
Participation of School Administration of Educational Institutes under Vocational
Education Chachoengsao Province

สุริวรรณ จันทมะ

Sureewan Jantama

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Faculty of Education, Nakhon Ratchasima College, Thailand

E-mail: sureewan.cltc@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-0788-1741>

Received 30/01/2023

Revised 31/01/2023

Accepted 20/03/2023

บทคัดย่อ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมคิดตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำงานซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพัน ผูกมัดและตกลงใจร่วมกันในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติร่วมกันให้มีคุณภาพสูงสุด การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของบุคลากร และ (2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา ประชากรที่วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 569 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 229 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-test และ t-test ผลการวิจัย พบว่า (1) การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และ (2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า (ก) จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านต่างกันในด้านแผนงานและความร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ข) จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และ (ค) จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านต่างกันในด้านวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม; การบริหารสถานศึกษา; สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา

Abstract

Participatory management is an administration that allows those involved in education management to participate in decision-making, planning, and co-working, which creates a

sense of commitment and mutual agreement in managing the educational institution to achieve the goals and to develop work that is performed together to be of the highest quality. This research aims to (1) study the participation of educational institute administration of vocational institutes in Chachoengsao Province according to the opinions of personnel. And (2) to compare the level of opinions of personnel on the participation of educational institute administration of vocational institutes in Chachoengsao Province classified by position, work experience, and educational qualification. The population in this research consisted of 569 vocational educational institutes in Chachoengsao Province using a sample of 229 people. The research instruments were questionnaires on school administration participation. The statistics used in the research were frequency, mean, percentage, standard deviation, F-test, and t-test. The results showed that (1) the participation of educational institute administration of vocational institutes in Chachoengsao Province as a whole was at a high level. And (2) the comparative analysis of opinions on the participation of school administration of vocational education institutions in Chachoengsao Province found that: (a) Classified by overall position, there is no difference, but different aspects in terms of program and cooperation are statistically significant at the .05 level. (b) Classified by overall work experience is not different. And (c) Classified by academic qualifications were not different overall, but different aspects were academically significant at the .05 level.

Keywords: Participation; School Administration; Vocational Educational Institutions

บทนำ

การศึกษานับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประชากรของประเทศ ให้มีคุณภาพ หากประชากรได้รับการศึกษาอย่างถูกต้องและทั่วถึง ประเทศก็ประสบความสำเร็จในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้าน เศรษฐกิจ การเมือง สังคมวัฒนธรรม และทัดเทียมกับอารยประเทศ ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศไม่ว่าด้านใด ต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ และกระบวนการที่สำคัญ ที่สุดในการพัฒนากำลังคน การใช้การศึกษาเป็น เครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพของประชากรให้มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษามีหลายระดับ แต่การจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน ระดับอาชีวศึกษา นับว่ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างเห็นได้ชัด ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา จะต้องตระหนักและมองเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับนี้ ทั้งนี้ เพราะเป็นการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่ออนาคตของผู้เรียน ทั้งยังส่งผลอย่างเห็นได้ชัดในระยะเวลาอันใกล้ต่อ เศรษฐกิจและประเทศชาติ (นงคราญ ศุภระมณี, 2558)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมคิดตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำงานซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกัน ผูกมัด และตกลงใจร่วมกันในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้เพื่อพัฒนางานที่ปฏิบัติร่วมกันให้มีคุณภาพสูงสุด นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะของการรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำร่วมตัดสินใจตลอดจนการประเมินผล ให้ทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน อันจะนำไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งกรอบแนวคิดเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย ลักษณะของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ตลอดจนประโยชน์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา (วรรณภา ไชเย็น, 2564)

การจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ ปวช. เป็นการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่ไม่ได้เน้นการเรียนวิชาพื้นฐานเหมือนกับสายสามัญ มีระยะเวลาในการเรียน 3 ปี โดยหากเรียนจบแล้วจะมีทางเลือกในการเรียนต่อ 2 ทางเลือกใหญ่ๆ คือ การเรียนต่อในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือ (ปวส.) ใช้เวลาเรียน 2 ปี หลังจากจบแล้วสามารถเรียนต่อปริญญาตรี อีก 2 ปี และการเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย (ระดับปริญญาตรี) ใช้เวลาเรียน 4 – 5 ปี แล้วแต่คณะวิชาที่เลือก การศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษามีจุดเด่นสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเลือกเรียนต่ออาชีวศึกษา คือโอกาสศึกษาต่อในสายวิชาที่เน้นการทำงานจริงเป็นหลัก ได้พุ่งเป้าไปที่การเรียนในด้านนั้นๆอย่างเต็มที่ ต่อให้เรียนจบระดับปวช. ก็สามารถทำงานได้ และทำให้นักเรียนได้เข้าใจถึงการเรียนตามหลักสูตรที่ออกแบบมาเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคตสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ในการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษา นอกจากการเรียนทฤษฎีแล้ว หลักสูตรสายอาชีพยังเน้นการลงมือภาคปฏิบัติอย่างเข้มข้น ทุกหลักสูตรมีการฝึกงานเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์และทักษะวิชาชีพตั้งแต่ยังเรียนอยู่ไม่น้อยกว่า 300 ชั่วโมง นักเรียนจะได้มีโอกาสลงมือปฏิบัติงานจริง ฝึกใช้อุปกรณ์ เรียนรู้ กระบวนการในสายอาชีพนั้นๆ เป็นประสบการณ์ตรงจากหน่วยงาน การได้มีโอกาสฝึกงานระหว่างเรียนสายอาชีพให้อะไรมากกว่าการเรียนรู้จากตำราเพียงอย่างเดียว เพราะการฝึกฝนปฏิบัติงานเป็นประจำย่อมทำให้เกิดทักษะและความเชี่ยวชาญติดตัวนักเรียนไปตลอด เมื่อศึกษาจบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสามารถใช้เป็นใบเบิกทางสมัครงานได้ (วิลาวัลย์ สิทธิสมบุรณ์, 2565) ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาที่เปิดโอกาสให้ชุมชน สังคม รวมไปถึงผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร การดำเนินงานของสถานศึกษา จะเป็นการพัฒนาสถานศึกษาให้มีการผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพ และศักยภาพตามความต้องการของตลาดแรงงานโดยตรง

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อนำไปวางแผน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสังคม และเป็นแนวทางในการจัดทำนโยบาย และวางแผนการปฏิบัติงาน แผนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามความคิดเห็นของบุคลากร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552) ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

ตำแหน่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย

1) ผู้บริหาร

2) ครู

ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

1) ต่ำกว่า 10 ปี

2) 10 – 20 ปี

3) มากกว่า 20 ปี

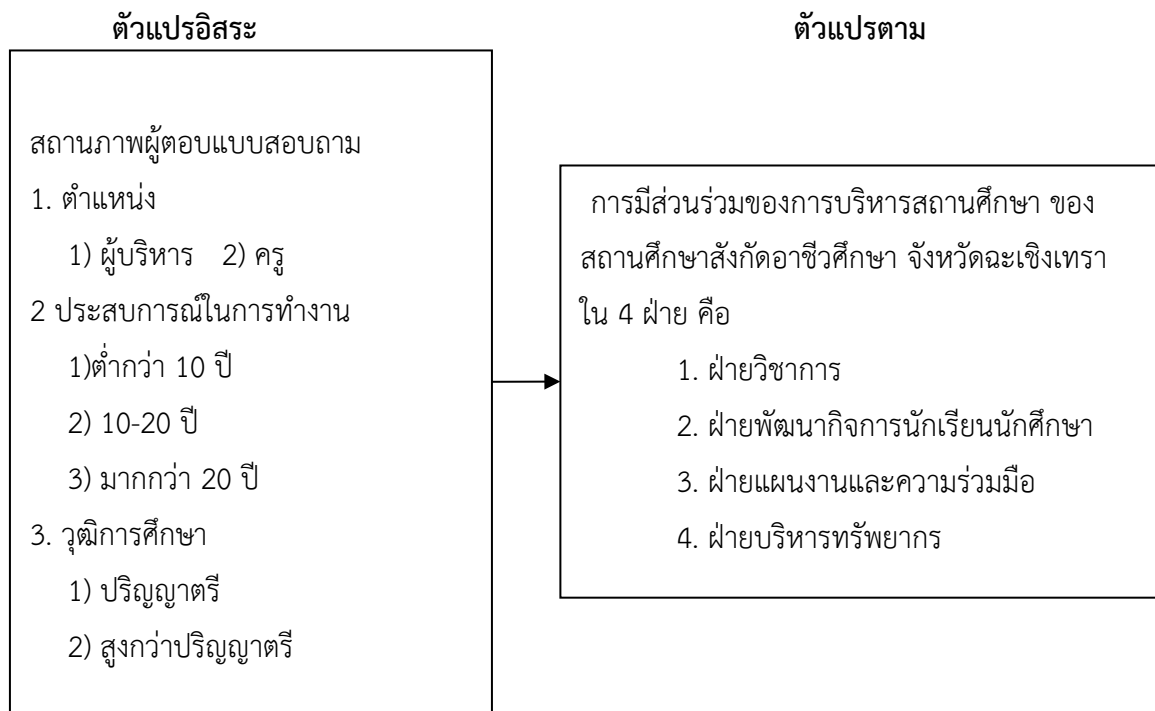
วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย

1) ปริญญาตรี

2) สูงกว่าปริญญาตรี

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552) ใน 4 ฝ่าย คือ

1. ฝ่ายวิชาการ
2. ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา
3. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
4. ฝ่ายบริหารทรัพยากร

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: ประชากร ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 569 คน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2565) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 229 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มตัวอย่างของเครจซี่ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) กำหนดกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มโดยการเปรียบเทียบสัดส่วนตามจำนวนประชากรทั้งหมด แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

- 4 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล: ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และวุฒิการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้
ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ จำแนกตามตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา โดยใช้ t - test (Independent Samples) และประสบการณ์ทำงาน โดยใช้ F-test

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษา

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	30	13.10

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
ครู	199	86.90
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	94	41.00
10 – 20 ปี	107	46.70
มากกว่า 20 ปี	28	12.20
3. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	112	48.90
สูงกว่าปริญญาตรี	117	51.10
รวม	229	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็น ครู จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 86.90 และผู้บริหาร จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 13.10 มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 41.00 มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ระหว่าง 10-20 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 46.70 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 โดยมีวุฒิ การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 48.90 และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น		แปลผล	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านวิชาการ	4.02	0.39	มาก	3
ด้านพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	3.96	0.40	มาก	4
ด้านแผนงานและความร่วมมือ	4.15	0.34	มาก	1
ด้านบริหารทรัพยากร	4.11	0.30	มาก	2
โดยรวม	4.06	0.19	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D.= 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านแผนงานและความร่วมมือ ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.34) ด้านบริหารทรัพยากร ($\bar{X} = 4.11$, S.D.= 0.30) ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.02$, S.D.= 0.39) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 0.40)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ จำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ในการทำงานและวุฒิการศึกษา

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ตำแหน่ง

การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา	ผู้บริหาร		ครู		t	Sig.
	N=30		N=199			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านวิชาการ	4.01	0.34	4.02	0.39	-0.191	0.849
ด้านพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	4.05	0.34	3.95	0.40	1.425	0.162
ด้านแผนงานและความร่วมมือ	4.03	0.36	4.17	0.34	-2.026*	0.050
ด้านบริหารทรัพยากร	4.07	0.34	4.12	0.29	-0.810	0.423
โดยรวม	4.04	0.16	4.07	0.19	-0.871	0.389

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวม ของครู ($\bar{x} = 4.07$) มีค่ามากกว่าผู้บริหาร ($\bar{x} = 4.04$) และการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านต่างกันในด้านแผนงานและความร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS.	F	Sig.
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.177	2	0.088	0.586	0.557
	ภายในกลุ่ม	34.108	226	0.151		
	รวม	34.285	228			
ด้านพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.106	2	0.553	3.614*	0.029
	ภายในกลุ่ม	34.569	226	0.153		
	รวม	35.674	228			
ด้านแผนงานและความร่วมมือ	ระหว่างกลุ่ม	0.082	2	0.041	0.342	0.711
	ภายในกลุ่ม	26.987	226	0.119		
	รวม	27.069	228			
ด้านบริหารทรัพยากร	ระหว่างกลุ่ม	0.356	2	0.178	1.999	0.138
	ภายในกลุ่ม	20.125	226	0.089		
	รวม	20.481	228			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.098	2	0.049	1.402	0.248
	ภายในกลุ่ม	7.926	226	0.035		
	รวม	8.024	228			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านแตกต่างกันในด้าน พัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัด อาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา

การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig.
	N=112		N=1179			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านวิชาการ	4.08	0.38	3.97	0.39	2.063*	0.040
ด้านพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	3.97	0.37	3.96	0.42	0.287	0.775

[369]

การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	Sig.
	N=112		N=1179			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านแผนงานและความร่วมมือ	4.13	0.35	4.18	0.34	-.984	0.326
ด้านบริหารทรัพยากร	4.10	0.29	4.12	0.31	-.471	0.638
โดยรวม	4.07	0.18	4.06	0.20	.569	0.570

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวม ของบุคลากรที่มีวุฒิปริญญาตรี ($\bar{x} = 4.07$) มีค่ามากกว่า บุคลากรที่มีวุฒิปริญญาตรี สูงกว่าปริญญตรี ($\bar{x} = 4.06$) และการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านต่างกันในด้านวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน อาจเนื่องมาจาก การบริหารศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้เข้ามาส่วนคิดตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมทำงานจึงก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกัน ผูกมัดและตกลงใจร่วมกันใน การบริหารโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับ กองกอบ อมรรัตน์ (2561) ได้ศึกษา การบริหารสถานศึกษา แบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาตอยหลวง จังหวัดเชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาตอยหลวง จังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับ มากทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ การไว้วางใจ ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และความยึดมั่น ผูกพัน ตามลำดับ การเปรียบเทียบระดับการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดกลางในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาตอยหลวง จังหวัดเชียงราย โดยรวมทุกด้านไม่มีความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ

2. การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านต่างกันในด้านแผนงานและความร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารได้บริหารจัดการสถานศึกษาโดยการแบ่งการทำงานออกเป็นฝ่ายต่างๆ ส่งผลให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับ จิราวัลย์ จันทศิริ

[370]

(2563) ได้ศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับการมาก ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง อายุ ราชการและการเข้าอบรม พบว่า มีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 และสอดคล้องกับ

3. การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านแตกต่างกันในด้านพัฒนาการนักเรียนนักศึกษา อาจเนื่องมาจาก สอดคล้องกับ จิราวัลย์ จันทร์ศิริ (2563) ได้ศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับการมาก ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง อายุราชการและการเข้าอบรม พบว่า มีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 และยังสอดคล้องกับ

4. การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายด้านต่างกันในด้านวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก การบริหารสถานศึกษายึดหลักความเสมอภาคในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับ มณฑาทิพย์ ศิริสุขหม (2564) ได้ศึกษา ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบลโดยรวมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาที่พบว่า การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านแผนงานและความร่วมมือ ด้านบริหารทรัพยากร ด้านวิชาการ และด้านพัฒนาการนักเรียนนักศึกษา ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านแผนงานและความร่วมมือ ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

1.2 ด้านบริหารทรัพยากร ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดูแล ปรับปรุงซ่อมแซม บำรุงรักษาครุภัณฑ์ ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย พร้อมใช้งาน

1.3 ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ผู้บริหารควรพัฒนาการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษา และผู้เข้ารับการอบรมในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป:

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษา

2.2 ควรศึกษาส่งเสริมการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม

2.3 ควรศึกษาการพัฒนารูปการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กนกภาพ อมรรัตน์. (2561). การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา

การศึกษาดอยหลวง จังหวัดเชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พะเยา : มหาวิทยาลัยพะเยา.

จิราวัลย์ จันทศิริ พระปลัดโฆสิต โฆสิต และ ชีระพงษ์ สมเขาใหญ่. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมใน

การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วารสาร มจร อุบลราชธานี. 5(2), 327-344.

นงคราญ สุกระมลณี. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา . กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

มณฑาทิพย์ ศิริสุมทุม และนันทินา หาสนทรี. (2564). ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล. National & International Conference. 1(12), 1-12.

วรรณภา ไชยเย็น. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. National & International Conference. 2(14), 165.

วิลาวัลย์ สิทธิสมบุญ. (2565). อาชีวศึกษาคืออะไร. กรุงเทพฯ : มูลนิธิยุวพัฒน์,

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). ตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา. (2564). รายงานการดำเนินงานประจำปี 2564. ฉะเชิงเทรา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.